

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vlad împotriva Elenei Grosu, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Leitcom Plus”, în proces de insolvență, cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Ion Vlad a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Grosu, solicitând repunerea în termen a acțiunii, încasarea de la Elena Grosu a datoriei în mărime de 15 000 dolari SUA în baza contractului de împrumut, dobânzii de întârziere în sumă de 9233,63 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-6, 21, vol. I).

În motivarea acțiunii Ion Vlad a indicat că, în baza contractului de împrumut încheiat la 14 ianuarie 2013 a transmis întreprinderii SRL „Leitcom Plus” suma de 15 000 dolari SUA.

Reclamantul a menționat că, prin recipisa din 14 ianuarie 2013, Elena Grosu a garantat executarea obligațiilor de către SRL „Leitcom Plus” privind restituirea împrumutului și achitarea dobânzilor lunare. Mai mult, tranzacția de împrumut a avut loc nemijlocit între Ion Vlad și Elena Grosu, care de fapt a solicitat împrumutul, a prezentat contractul de împrumut din 14 ianuarie 2013, semnat și pe care a fost aplicată ștampila de către administratorul Trifon V., a întocmit recipisa de garanție și a primit banii în sumă de 15 000 dolari SUA.

Conform pct. 1.1 al contractului de împrumut și a recipisei de garanție din aceeași dată, SRL „Leitcom Plus” și Elena Grosu și-au asumat obligația să achite lunar dobândă contractuală în sumă de 400 dolari SUA. Totodată, potrivit pct. 3.1, contractul intră în vigoare de la data semnării până la 10 iunie 2014, iar în caz că

nu sunt obiecții contractul se prelungește automat încă pentru 1 an, adică până la 10 iunie 2015.

Reclamantul a relevat că, până la 10 iunie 2014, Elena Grosu a achitat toate plățile lunare cu titlu de dobândă contractuală în sumă de 400 dolari SUA, astfel având în vedere că la 10 iunie 2014 ambele părți nu au înaintat obiecții privitor la modul de executare a contractului, iar SRL „Leitcom Plus” împreună cu garantul Grosu Elena au achitat dobândă de 400 dolari SUA lunar, fiind de bună credință, a fost prelungit contractul pentru încă un an calendaristic, până la 10 iunie 2015.

Reclamantul a notat că, din motive neîntemeiate, la termenul de scadență 10 iunie 2015, SRL „Leitcom Plus” și garantul executării obligației Grosu Elena nu și-au executat obligația de rambursare a împrumutului contractat și au refuzat achitarea dobânzii pentru toată perioada folosirii împrumutului de 15 000 dolari SUA.

Având în vedere că a expirat termenul pentru care a fost încheiat contractul, cât și termenul de un an stabilit suplimentar, dar și neachitarea dobânzii aferente de 400 dolari SUA lunar, reclamantul a expediat la 21 aprilie 2016 în adresa SRL „Leitcom Plus” și Elenei Grosu notificare, prin care le-a solicitat rambursarea împrumutului de 15 000 dolari SUA și dobânda lunară.

Reclamantul a menționat că procedura prealabilă de soluționare a litigiului a eșuat, având în vedere că, SRL „Leitcom Plus” a refuzat să recepționeze notificarea, iar alte date de contact despre existența acestora nu sunt, iar în ceea ce privește garantul Elena Grosu aceasta a refuzat să restituie suma de 15 000 dolari SUA primită personal de la Ion Vlad.

Reclamantul a susținut că, efectuând o investigație a situației economice a SRL „Leitcom Plus” a constatat că, potrivit informației de pe portalul Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, SRL „Leitcom Plus” a fost lichidată în urma intentării procesului de insolvabilitate, iar Ion Vlad nici nu a fost informat despre acest fapt. În aceste condiții reclamantul Ion Vlad s-a adresat cu plângere la Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, prin care a denunțat faptele de înșelăciune și escrocherie a SRL „Leitcom Plus” și Elenei Grosu, fiind pornită urmărirea penală în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal, Elena Grosu având statutul de învinuit. În prezent, urmărirea penală este în desfășurare, fiind efectuate acțiuni de urmărire penală, expertiza suplimentară a unor înscrisuri.

Reclamantul a indicat că, perioada de calcul a dobânzii de întârziere pentru suma restantă de 15 000 dolari SUA este de la 10 iunie 2015 până la 10 iunie 2018, adică 1097 zile, ceea ce constituie suma de 9233,63 dolari SUA.

Reclamantul consideră că, suma totală care urmează a fi achitată din contul Elenei Grosu în beneficiul său în rezultatul neexecutării obligațiilor și întârzierii pe o perioadă de 3 ani constituie suma de 24 233,63 dolari SUA.

La 24 ianuarie 2019, Ion Vlad a depus cerere de concretizare, prin care pretențiile și temeiul acțiunii au rămas neschimbate, fiind concretizate motivele acțiunii, anume faptul că împrumutul de 15 000 de dolari SUA a fost obținut de Elena Grosu și nu de către SRL „Leitcom Plus”, toate negocierile fiind purtate nemijlocit între Ion Vlad și Elena Grosu. La fel, au fost comunicate date referitor la cauza penală intentată în baza art. 190 alin. (4) din Codul penal (f.d.46-48, vol. I).

Elena Grosu reprezentantă de avocatul Corneliu Chiselita a depus cerere privind excepția de tardivitate, prin care a solicitat în temeiul art. 186¹ alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, respingerea acțiunii depuse de Ion Vlad ca fiind tardivă (f.d.37-40, vol. I).

Prin încheierea din 04 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declinată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în favoarea completului specializat în materie civilă din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.45, vol. I).

Prin încheierea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea de repunere în termen a acțiunii înaintată de Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura și cererea privind excepția de tardivitate înaintată de Elena Grosu, reprezentantă de avocatul Corneliu Chiselița (f.d.107-111, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 07 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în calitate de intervenient accesoriu SRL „Leitcom Plus” în proces de insolvență (f.d.158, vol. I).

Prin hotărârea din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral acțiunea.

S-a încasat din contul Elenei Grosu în beneficiul lui Ion Vlad suma de 15 000 dolari SUA cu titlu de datorie, suma de 9233,63 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere, taxa de stat în mărime de 12221 de lei și suma de 10 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică (f.d. 206, 213-221, vol. I).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că Grosu Elena prin recipisa din 14 ianuarie 2013 a garantat îndeplinirea obligațiilor de efectuare a plății conform contractului de împrumut din 14 ianuarie 2013, semnat de SRL „Leitcom Plus” și Vlad Ion în ceea ce privește împrumutul în sumă de 15 000 dolari SUA pe termen de până la 10 iunie 2014 și efectuarea plăților de achitare lunară a dobânzii în sumă de 400 dolari SUA, indicând că în cazul neîndeplinirii contractului respectiv își asumă întoarcerea banilor împrumutați.

La fel, s-a constatat că la data de 14 ianuarie 2013, între Vlad Ion și SRL „Leitcom Plus” a fost încheiat un contract de împrumut potrivit căruia Ion Vlad a împrumutat SRL „Leitcom Plus” suma de 15000 dolari SUA pe termen de până la 10 iunie 2014 cu achitarea dobânzilor lunare în mărime de 400 dolari SUA.

Însă, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-140 din 10 aprilie 2019, întocmit de Centrul Tehnico-Criminalistic și Expertize Judiciare la solicitarea Șefului SUP al IP Rîșcani în cadrul cauzei penale nr. 2017020640, s-a constatat că semnătura „Trifon V” plasată în rubrica „Директор_Трифон В.” din „Contractul de împrumut din 14 ianuarie 2013”, în litigiu, a fost efectuată nu de către cet. Tifon Vladimir Gheorghe, dar de o terță persoană.

Din procesul-verbal de confruntare din 20 octombrie 2017 s-a stabilit că Grosu Elena a semnat personal recipisa din 14 ianuarie 2013, banii împrumutați fiind destinați pentru Todorovici Valeriu, care a venit cu ideea de a semna contractul de împrumut cu SRL „Leitcom Plus”, și din motiv că Vlad Ion nu cunoștea de firma SRL „Leitcom Plus”, personal a garantat obligația contractuală. Totodată, ultima a comunicat că la acel moment Todorovici Valeriu avea deja datorii rezultate din obligațiuni contractuale cu Vlad Ion, iar pentru a primi un alt împrumut a propus modalitatea respectivă de împrumut.

Judecând cauza în fond, prima instanță a constatat că contrar condițiilor recipisei din 14 ianuarie 2013, în coroborare cu prevederile art. art. 512, 514 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), Elena Grosu nu și-a onorat obligațiile asumate și nu a restituit suma împrumutului primit, respectiv instanța de judecată a considerat întemeiată pretenția privind încasarea datoriei în sumă de 15 000 dolari SUA.

De asemenea, instanța de judecată a concluzionat în privința temeiniciei pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 9233,63 dolari SUA potrivit art. 619 din Codul civil, conform calcului prezentat pentru perioada 10 iunie 2015 până la 10 iunie 2018.

Având în vedere faptul că reclamantul Ion Vlad la depunerea acțiunii, a suportat cheltuieli de judecată prin achitarea taxei de stat în cuantum de 12 221 lei, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța a dispus încasarea sumei respective de la Elena Grosu.

Prin prisma prevederilor art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, a fost admisă pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către reclamant, fiind încasată din contul Elenei Grosu în beneficiul lui Ion Vlad suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică care în opinia instanței au fost reale, necesare și rezonabile.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 18 februarie 2021 prin intermediul oficiului poștal, Elena Grosu, reprezentată de avocatul Corneliu Chiselița au declarat apel nemotivat, ulterior la 03 iunie 2021, a prezentat motivarea apelului, prin care a solicitat casarea hotărârii din 15 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 211, 212, 234-240, vol. I).

Prin decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către avocatul Corneliu Chisilița în interesele Elenei Grosu.

S-a casat hotărârea din 15 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și încheierea din 03 februarie 2020 și a fost pronunțată hotărâre nouă prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Vlad împotriva Elenei Grosu, intervenient accesoriu SRL „Leitcom Plus” în proces de insolvență, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca tardivă (f.d.11,12-27, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, în cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vlad la data de 11 iunie 2018 împotriva Elenei Grosu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, pârâta Elena Grosu a fost atrasă în proces în calitate de fidejutor/garant al executării obligației de împrumut, pe când în cererea de concretizare înaintată de către Ion Vlad la data de 24 ianuarie 2019, Elena Grosu a fost atrasă în proces în calitate de pârâta/debitor la contractul de împrumut.

La acest capitol, instanța de apel a conchis că, dacă în cererea inițială Ion Vlad a statuat că pârâta are calitate de garant (fidejutor) și fiind invocată excepția de tardivitate, i-a schimbat calitatea în debitor, respectiv în apărarea dreptului său nu împotriva garantului executării obligației, dar a debitorului obligației, a depus acțiunea concretizată la data de 24 ianuarie 2019, termenul de scadență a obligației principale fiind data de 10 iunie 2015. Drept urmare, rezultă că reclamantul a înaintat acțiunea în instanța de judecată omițând termenul general de prescripție de 3 ani de zile din moment ce a cunoscut de nașterea dreptului la acțiune față de debitorul obligației, drept, care s-a prescris la data de 11 iunie 2018.

Instanța de apel a subliniat că, cererea de modificare a obiectului acțiunii depusă la data de 24 ianuarie 2019 prin care a solicitat încasarea sumei de 15000 dolari SUA de la Grosu Elena, a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut legislația în vigoare, astfel, reclamantul a omis termenul de adresare în instanță de judecată cu aproximativ 7 luni.

La 05 ianuarie 2022, Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind menținerea hotărârii din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 32-37, vol. II).

În motivarea recursului Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura, a reiterat argumentele indicate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar invocând că, circumstanțele din cadrul cauzei penale că, contractul de împrumut a fost falsificat, la 24 ianuarie 2019 reclamantul Ion Vlad a depus cerere de chemare în judecată concretizată prin care pretențiile și temeiul acțiunii au rămas neschimbate, fiind modificate/concretizate doar motivele cererii de chemare în judecată și anume faptul că împrumutul de 15 000 dolari SUA a fost obținut de Elena Grosu și nu de SRL „Leitcom Plus”, toate negocierile și înțelegerile au fost purtate nemijlocit între Ion Vlad și Grosu Elena, la fel au fost menționate date cu privire la cauza penală intentată în baza art. 190 alin. (4) din Codul penal pe numele Elenei Grosu. La fel, a fost păstrată solicitarea de repunere în termen a acțiunii deoarece din cauza falsei reprezentări și a falsificării contractului de împrumut de către Elena Grosu, reclamantul Ion Vlad a fost dus în eroare și astfel nu a putut să-și valorifice dreptul la înaintarea acțiunii în termeni restrânși.

În opinia recurentului, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a adopta o soluție nouă pe caz de respingere a acțiunii înaintată de Ion Vlad ca fiind tardivă. Or, la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată, 09 iunie 2018, Ion Vlad nu cunoștea despre faptul ca contractul de împrumut este fals, dar cu toate acestea Elena Grosu a fost atrasă în proces în calitate de pârât/debitor în temeiul art. art. 867, 868, 871 și 872 din Codul civil (în vigoare până la modificările legislative din 01.03.2019), iar reclamantul Vlad Ion a concretizat acțiunea la 24 ianuarie 2019, în urma rezultatelor și informațiilor obținute din cauza penală pornită în baza art. 190 alin. (4) din Codul penal, unde Elena Grosu are statut de învinuit, astfel, cunoscând deja despre falsificarea contractului de împrumut și-a concretizat unele circumstanțe de fapt invocate în acțiune, însă au rămas neschimbate calitatea de pârât/debitor și temeiul acțiunii rezultat din art. art. 867, 868, 871 și 872 din Codul civil (în vigoare până la modificările legislative din 01.03.2019), respectiv instanța de apel eronat a interpretat normele de drept material și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, fapt ce a dus la adoptarea unei soluții ilegale pe caz.

La 11 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 50, vol. II).

Prin referința depusă la 13 mai 2022, Elena Grosu a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Ion Vlad împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.56-58, vol. II).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la 23 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 28-29, vol. II).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul declarat de Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura la 05 ianuarie 2022, împotriva deciziei instanței de apel din 21 septembrie 2021 este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin încheierea din 18 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost considerat admisibil recursul declarat de către avocatul Ion Negura în interesele lui Ion Vlad, împotriva deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și transmis Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru a fi examinat în fond, pentru data de 08 iunie 2022 (f.d. 63, vol. II).

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, Colegiul lărgit a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând legalitatea deciziei contestate, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat recursul declarat de către Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura, care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce succed.

În temeiul art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul lărgit constată că, la 09 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Ion Vlad a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Grosu, intervenient accesoriu SRL „Leitcon Plus”, concretizată la 24 ianuarie 2019, solicitând repunerea în termen a acțiunii, încasarea de la Elena Grosu a datoriei în mărime de 15 000 dolari SUA conform contractului de împrumut, dobânzii de întârziere în mărime de 9233,63 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă cererea de repunere în termen a acțiunii înaintată de Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura și cererea privind excepția de tardivitate înaintată de Elena Grosu, reprezentantă de avocatul Corneliu Chiselița (f.d.107-111, vol. I).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Chișinău, sediul centru prin hotărârea pronunțată la 15 februarie 2020 a admis integral acțiunea.

Judecând apelul declarat de către avocatul Corneliu Chisilița în interesele Elenei Grosu, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și încheierea din 03 februarie 2020 și a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca tardivă (f.d.11,12-27, vol. II).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a decis respingerea acțiunii înaintată de Ion Vlad, ca fiind depusă cu omiterea nejustificată a termenului de adresare în instanța de judecată.

În acest sens, Colegiul menționează că temei pentru înaintarea cererii de chemare în judecată a reclamantului Ion Vlad a servit recipisa din 14 ianuarie 2013, în baza căreia Elena Grosu a garantat îndeplinirea obligațiilor de efectuare a plății conform contractului de împrumut din 14 ianuarie 2013 încheiat între SRL „Leitcom Plus” și Vlad Ion privind împrumutul în sumă de 15000 dolari SUA pe termen de până la 10 iunie 2014 și achitarea lunară a dobânzii în sumă de 400 dolari SUA, indicând că în cazul neîndeplinirii contractului respectiv își asumă întoarcerea banilor împrumutați (f.d. 185, vol. I).

Potrivit pct. 3.1 din contractul de împrumut din 14 ianuarie 2013 încheiat între SRL „Leitcom Plus” și Vlad Ion, contractul intră în vigoare de la data semnării

până la 10 iunie 2014, iar în caz că nu sunt obiecții contractul se prelungește automat încă pentru 1 an, adică până la 10 iunie 2015.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs reține că la judecarea cauzei în fond în cadrul ședinței de judecată din 12 noiembrie 2019 (f.d.94, vol. I), reprezentantul reclamantului, avocatul Ion Negură a susținut că, atât în cererea de chemare în judecată depusă la 09 iunie 2018, cât și în cererea concretizată din 24 ianuarie 2019, se solicită în temeiul art. art. 867, 868, 871, 872 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), încasarea datoriei de la Elena Grosu, deoarece anume dânsa a beneficiat de suma de 15 000 dolari SUA având calitatea de împrumutător.

Instanța de apel preluând argumentul apelantei, eronat a conchis că, dacă în cererea inițială Ion Vlad a statuat că pârâta are calitate de garant (fidejutor) și fiind invocată excepția de tardivitate, i-a schimbat calitatea în debitor, respectiv în apărarea dreptului său, nu împotriva garantului executării obligației, dar a debitorului obligației, a depus tardiv acțiunea concretizată la data de 24 ianuarie 2019, termenul de scadență a obligației principale fiind data de 10 iunie 2015.

Cu referire la art. 60 alin. (2¹) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că instanța de apel greșit a concluzionat că acțiunea concretizată la 24 ianuarie 2019, prin care Ion Vlad a solicitat tot în temeiul art. art. 867, 868, 871, 872 din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019) încasarea de la Grosu Elena a datoriei de 15 000 dolari SUA în baza contractului de împrumut, dobânzii de întârziere în sumă de 9233,63 dolari SUA, este depusă cu depășirea termenului general de prescripție de 3 ani, în condițiile în care faptul concretizării motivelor în cererea de chemare în judecată în faza de pregătire a cauzei este un drept al reclamantului și nu constituie o acțiune nouă.

Potrivit dispozițiilor art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Iar conform art. 272 alin. (1) din Codul civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În situația descrisă și prin prisma normelor legale citate supra, Colegiul lărgit constată că reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune la 09 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, respectiv termenul de 3 ani prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil în coroborare cu art. 272 alin. (1) din Codul civil, în interiorul căruia reclamantul își poate înainta acțiunea a început să curgă din data de 10 iunie 2015 și expiră pe data de 10 iunie 2018.

Constatările expuse mai sus denotă netemeinicia concluziei instanței de apel privind respingerea acțiunii ca tardivă, fiind evident că cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Vlad la 09 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, este în interiorul termenului de prescripție extinctivă.

Mai mult, circumstanțele descrise denotă faptul că instanța de apel nu a preluat decât argumentele apelantului, fără a le verifica prin prisma normelor de drept material și procedural pertinente.

Ținând cont de cele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău or, instanța de apel nu s-a expus cu privire la fondul cererii de apel depusă de către

Elena Grosu, împrejurare ce face imposibil verificarea temeiniciei și legalității hotărârii atacate de către instanța de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite prezenta cauză civilă spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Totodată, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să respecte exigențele stabilite la art. art. 239-241 din Codul de procedură civilă, să țină cont probele administrate pe dosar, circumstanțele specifice de fapt pentru raportul litigios existent între părți și, în dependență de situația stabilită, în coroborare cu normele de drept material și procedural care reglementează raportul juridic concret, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ion Vlad, reprezentat de avocatul Ion Negura.

Se casează integral decizia din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Vlad împotriva Elenei Grosu, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Leitcom Plus”, în proces de insolabilitate, cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere, și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh